

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 8535
Den 2. oktober 2023

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed notat om foreløbige målinger af koncentrationer af ultrafine partikler omkring Københavns Lufthavn, Kastrup.

I 2019 måler Miljøpunkt Nørrebro høje niveauer af ultrafine partikler (UFP) med en mobil måler fastspændt på bus 5C. Ligeledes i 2019 startede Google et projekt, hvor deres "street view bil" målte luftforeningen i hele København. Heri indgik målinger af UFP. Dette projekt afrapporterede i 2021 og fandt høje niveauer af UFP over det meste af Amager. Samtidig kom der i 2021 nye retningslinjer fra WHO, med anbefaling om at måle UFP i luften.

På den baggrund besluttede 'Det nationale partnerskab for ren luft', som består af Miljøministeriet og otte kommuner, i marts 2022 at igangsætte målinger af UFP i en radius af 5 km fra Københavns lufthavn. Målingerne udføres af Aarhus Universitet/DCE og løber fra august 2022 og til udgangen af 2023, med afrapportering i januar 2024.

I juli 2023 gjorde DCE Miljøministeriet opmærksom på, at der måles et generelt forhøjet niveau af UFP omkring lufthavnen. Ministeriet bestilte på den baggrund en status over de foreløbige resultater fra måleprojektet.

Statusnotatet fra DCE viser forhøjede niveauer af UFP omkring lufthavnen og længere ud på Amager, når vinden blæser fra lufthavnen. Målingerne er dog foretaget over relativt kort tid og ikke korrigeret for, om vinden kom fra lufthavnen på måletidspunktet. Ved den mest fremherskende vindretning (vest) blæser hovedparten af partiklerne ud over Øresund.

Datamaterialet er derfor på nuværende tidspunkt ikke robust nok til at vurdere, hvilke niveauer befolkningen på Amager er eksponeret for over en længere periode. Miljøministeriet vil naturligvis følge projektet, der forventes afsluttet i januar 2024, tæt, ligesom andre aktuelle måleprojekter omkring Kastrup Lufthavn følges tæt. Når der foreligger konsoliderede data fra måleprojekterne, vil det blive vurderet, om der er grundlag for initiativer.

Der findes pt ingen grænseværdier for UFP, men Verdenssundhedsorganisationen (WHO) angiver i deres globale retningslinjer fra 2021 UFP som komponenter af særlig interesse og anbefaler at inkludere UFP i måling af luftkvalitet. EU-kommissionen har efterlevet denne anbefaling i sit forslag til revision af Luftkvalitetsdirektivet 2008/50/EU, der indeholder krav om måling ved større kilder, herunder lufthavne, og som forventes vedtaget til december 2023.

Magnus Heunicke

/

Morten Pedersen